

การดำเนินกิจกรรมทอดผ้าป่าขยะรีไซเคิลเพื่อการจัดสวัสดิการช่วยเหลือผู้ด้อยโอกาสในชุมชน

กรณีศึกษา ตำบลรำแดง อำเภอสิงหนคร จังหวัดสงขลา

บทคัดย่อ

การศึกษาครั้งนี้ มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาการดำเนินกิจกรรมทอดผ้าป่าขยะรีไซเคิลในตำบลรำแดง อำเภอสิงหนคร จังหวัดสงขลา และการจัดสวัสดิการช่วยเหลือผู้ด้อยโอกาสในชุมชนจากการดำเนินกิจกรรมทอดผ้าป่าขยะรีไซเคิล โดยใช้วิธีการวิจัยเชิงคุณภาพ ในการรวบรวมข้อมูลด้วยการศึกษาเอกสาร การสัมภาษณ์แบบเจาะลึกควบคู่กับการสังเกต และใช้แบบสัมภาษณ์แบบกึ่งโครงสร้างเป็นเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูลจากผู้ให้ข้อมูลหลัก ประกอบด้วย ภาครัฐ ได้แก่ เจ้าหน้าที่องค์การบริหารส่วนตำบลรำแดง และภาคประชาชน ได้แก่ 1) ผู้นำชุมชน ประกอบด้วย กำนัน ผู้ใหญ่บ้านในแต่ละหมู่บ้าน 2) ประชาชนผู้ด้อยโอกาสในตำบลรำแดง โดยใช้การตรวจสอบข้อมูลแบบสามเส้าและการวิเคราะห์ข้อมูลแบบอุปนัย ผลการศึกษาพบว่า

กิจกรรมทอดผ้าป่าขยะรีไซเคิลในตำบลรำแดง เกิดจากการบูรณาการแนวความคิดในการจัดการปัญหาขยะในชุมชนกับประเพณีการทำบุญทอดผ้าป่าของชุมชนที่มีมาแต่อดีต โดยประเพณีการทำบุญที่จัดขึ้นได้มีการนำขยะรีไซเคิลที่ได้จากการคัดแยกประเภทขยะในครัวเรือนมาเป็นส่วนหนึ่งของกิจกรรม โดยอาศัยการมีส่วนร่วมของชุมชนและหน่วยงาน/องค์กรต่างๆในชุมชนในการร่วมจัดการปัญหาที่เกิดขึ้น การดำเนินกิจกรรมทอดผ้าป่าขยะรีไซเคิล ประกอบด้วยกิจกรรมหลักในการให้ความรู้เรื่องการคัดแยกขยะ และให้แต่ละครัวเรือนรวมถึงโรงเรียนในชุมชนทำการคัดแยกขยะแต่ละประเภท โดยองค์การบริหารส่วนตำบลรำแดงทำหน้าที่เก็บรวบรวมขยะประเภทต่างๆ และนำขยะรีไซเคิลมาใช้ในการจัดขบวนผ้าป่าที่จะเคลื่อนขบวนไปยังหมู่บ้านต่างๆ ภายหลังจากพิธีกรรมทางศาสนา จะมีการนำขยะรีไซเคิลไปขายในวันถัดไป ซึ่งรายได้จากการขายขยะชุมชนจะนำไปใช้เป็นงบประมาณในการจัดสวัสดิการช่วยเหลือผู้ด้อยโอกาสในชุมชน ได้แก่ ผู้สูงอายุ ผู้พิการ ผู้ป่วยติดเตียง และคนยากจนในชุมชน สำหรับการจัดสวัสดิการช่วยเหลือผู้ด้อยโอกาสในชุมชนจากการดำเนินกิจกรรมทอดผ้าป่าขยะรีไซเคิลนั้น เป็นการจัดสวัสดิการขั้นพื้นฐานที่จำเป็นต่อการดำรงชีวิตอย่างมีศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ โดยมุ่งการจัดสวัสดิการในด้านที่อยู่อาศัย ซึ่งมี 2 กิจกรรมหลัก คือ 1) การปรับปรุงโถสุขภัณฑ์ และท่อน้ำให้กับผู้สูงอายุ ซึ่งดำเนินการเปลี่ยนจากส้วมซึม (ส้วมนั่งยอง) เป็นส้วมนั่งราบ และทำราวจับในห้องน้ำ เพื่อความสะดวกและความปลอดภัย โดยเฉพาะการลื่นล้มเกิดเหตุจากการลื่นล้มในห้องน้ำ 2) การซ่อมแซมบ้านให้แก่ผู้ด้อยโอกาส ด้วยการจัดซื้อวัสดุอุปกรณ์ในการก่อสร้างและดำเนินการซ่อมแซมบ้าน โดยชาวบ้านในพื้นที่ได้ร่วมมือร่วมใจช่วยกันสร้างและซ่อมแซมจนสำเร็จ รวมถึงการสนับสนุนจากหน่วยงานต่างๆ กล่าวได้ว่า การจัดสวัสดิการดังกล่าวเป็นส่วนหนึ่งที่จะนำไปสู่มีคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้นของผู้ด้อยโอกาสในชุมชน

การดำเนินกิจกรรมทอดผ้าป่าขยะรีไซเคิล ถือเป็นพลังชุมชนในการจัดสวัสดิการที่มีการกำหนดกลุ่มเป้าหมายเฉพาะ คือ ผู้ด้อยโอกาสในชุมชน ด้วยการยึดหลักการจัดสวัสดิการอย่างเป็นองค์รวมที่เชื่อมโยงทุกอย่างในชุมชนเข้าด้วยกัน โดยเฉพาะการเชื่อมโยงการแก้ปัญหาขยะให้เป็นส่วนหนึ่งของวิถีประเพณีชุมชน เพื่อให้ทุกภาคส่วนในชุมชน อันประกอบด้วย คนในชุมชนทุกกลุ่มทุกช่วงวัย และหน่วยงาน/องค์กรต่างๆ ได้มีบทบาทร่วมในการทำกิจกรรมและการให้ความช่วยเหลือทางสังคมแก่ผู้ด้อยโอกาสในชุมชน ซึ่งนำไปสู่ความเป็นอยู่ที่ดีร่วมกันของชุมชนและการเกิดระบบสวัสดิการชุมชนที่มีความเข้มแข็ง